

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבארו של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנענהניטש
בהרה"ק ר' יהודה צבי (הטני) מסטרעטין (מנו"כ בעיר בודאפעשט)

גליון כ"ב
בלק

על פי הבאר

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל (ח, כה)

כפי שהובא במדור זה כמה פעמים, במקרים רבים המתקין רבינו זי"ע את הדינים ופעל ישועות לזקוקים לישועה ע"י מליצות יושר בדברי חז"ל.

פעם אחת בא לפני רבינו טעלעגראם שבו הודיעו לו על אחד מאנשי שלומו השוכב על ערש דוי ונתון בחולי מסוכן מאד, והוא זקוק לרחמי שמים מרובים, והרופאים אמרו נואש לחייו.

פתח רבינו ואמר: זקני הקדוש רבי יהודה צבי מסטרעטין זי"ע ביאר מה שאמרו חז"ל (ברכות דף לד, ב) אמרו עליו על רבי חנינא בן דוסא שהיה מתפלל על החולים ואומר זה חי וזה מת וכו'. ונתקשו המפרשים מה שהיה אומר זה חי וזה מת, ובכך גזר דינו על אותו שמת רח"ל, והיה לו לומר זה חי ותו לא, ומדוע הוסיף ואמר זה חי וזה מת, והרי זה כאילו ביקש לבשר בשורה רעה על אחד מישראל.

אלא הביאור בזה כי כשהיה נוכח רבי חנינא בן דוסא על אחד מישראל שנגזר דינו למיתה רח"ל, אז היה יכול לפעול בתפילתו לרפאות אותו מחוליו ולהצילו מגזירה זו על ידי שימיר גזירה זו בדבר אחר, או על ידי ממון, או על ידי איש אחר, כמו שאמר החכם מכל אדם (משלי יא, ח) צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו.

וזה שאמר רבי חנינא בן דוסא זה חי וזה מת, כי כשהיה מתפלל על החולה ונוכח שנגזר דינו של אותו איש למיתה, היה מתפלל זה חי וזה מת, שאותו חולה שהוא מתפלל עליו יחיה, ותתבטל הגזירה ממנו על ידי שוה מת, שאיש אחר נכרי ימות תחתיו.

וסיים רבינו ואמר גזר אני שאיש זה חי, ופלוגי איש נכרי מאומות העולם שיורד לחיי איש זה ונוגש בו זה זמן רב, הוא ימות תחתיו.

ואכן כעבור זמן מה באה הבשורה הטובה שחסיד זה של רבינו עמד מחליו ונתרפא רפואה שלימה, ואותו איש נכרי מאומות העולם שהיה רודפו חלה ומת תחתיו, ולאיש החסיד נושע בכפליים.

יש לבאר מה שפתח הכתוב באהלים ושוב כתב משכנות, עוד יש לבאר שמתחילה קרא את בני ישראל בשם יעקב ושינה וכינה אותם בשם ישראל.

ונבאר בהקדם ביאור מה שאמר המלאך שהוא שרו של עשו ליעקב אבינו ע"ה שניצחו (בראשית לב, כח) "כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל", ויבואר הכוונה מה שאמר לו עם אלהים ועם אנשים, לפי שהתגבר על יצרו לעבוד את השי"ת בין בדברים שבין אדם למקום, ובין בדברים שבין אדם לחבירו.

כי מתחילה היה יעקב איש תם יושב אהלים (בראשית כה, כז), וישב ונטמן באהלי שם ועבר ועסק בתורה י"ד שנה, ולא בא בין בני אדם ותהלוכותיהם, ולא נשא ונתן עם אנשים, על כן לא היה לו במה להתגבר בדברים שבין אדם לחבירו. ואחר כך יצא מבית מדרשם של שם ועבר והלך לחרן, ושם רעה צאן ונשא נשים והוליד בנים ושפיר היה לו שייכות בדברים שבין אדם לחבירו, וגם בהם עבד את ה' כדבעי והתגבר על יצרו.

על כן שבחו המלאך בזה שהתגבר על יצרו וניצחו לא רק עם אלהים – בדברים שבין אדם לקונו, אלא אף עם אנשים – בענייני בין אדם לחבירו.

וזהו שאמר הכתוב לשבחם מה טובו אהליך יעקב – כי יעקב היה איש תם יושב אהלים, ועל זה קאמר מה טובו שדברים שבין אדם למקום אכן התקיים בהם מה טובו והתנהגו כדיאות, ומכל מקום גם משכנותיך ישראל – שגם בעת שהם יוצאים מאהלי תורה, הם בבחינת ישראל, "כי שרית עם אלהים ועם אנשים", ומתגברים על יצרם בהתנהגותם עם בני אדם, ועובדים את השי"ת גם בדברים שבין אדם למקום ובין בדברים שבין אדם לחבירו.

(נד אברהם ודגל מזנה יהודה בלק)

מבאר הישועות

מספר הבה"ח מ. פריעדמאן נ"ו:

בחודש סיון העל"ט נסעתי לעיר בודאפעסט יצ"ו להשתטח על ציון המצוינת של רבינו זי"ע לזכות לזיווג הגון בעבורי ובעבור כמה מידידי המצפים לישועה.

הגעתי לשם והתפללתי מעומק הלב ושפכתי שיחי בעבור כל הרשימה לרחמים ולרצון, יזכנו ה' להיושע בקרוב בזכותיה דאברהם – רבינו הק'.

כשיצאתי משם נזכרתי לפתע ששכחתי להתפלל עבור אחד מידידי שיזכה לזיווג הגון בקרוב, וחשבתי אם לשוב לשם או לא כי כבר התפללתי זמן רב והרי כבר סיימתי ויצאתי, אך נזכרתי שידדי זה הפציר בי כמה פעמים שאזכירהו לטובה על הציון, והחלטתי לשוב ולהתפלל במיוחד גם עבורו ולהזכיר אותו וכך עשיתי.

והנה לא עבר שבוע ימים וידיד זה קיבל הצעה מצוינת ונגמרה בכי טוב ובא בברית האירוסין בשעה טובה ומוצלחת.

רבינו נסמן בבה"ח הארטאדאקסי בבואה.
לתועלת הנוסעים כתובת הציון היא:
Csörsz u. 55, 1124 Budapest
בשביל המרכז בצד ימין קברו של הגאון רבי
קאפיל רייך אב"ד בודאפעסט, בהמשך
בשורה יותר פנימית מצד ימין קבר רבינו.

הננו להודיע שבימים אלו מתארגנת קבוצה לנסיעה ביום ההילולא קדישא – כ"ח בתמוז הבעל"ט למקום מנוחת קדשו של רבינו זי"ע בעיר בודאפעסט צ"ו.
(גם יח"ק של בעל הישמח משה זי"ע חל ביום זה ואפשר לשלב עם נסיעה לעיר אוהעל)
ליתר פרטים ולהזכרת שמות על ציון הקודש בי"ד, וכן לתרומות והנצחות והשתתפות בהוצאות, נא לפנות לאימעייל המערכת או בטל. (בא"י) 0733572398

באר המעשיות

” כי לא נחש ביעקב ” (כג, כג)

בעיר אחת סמוכה ללאדי התגורר אברך אחד מופלג בתורה, שהיה יושב 'קעסט' על שולחן חותנו והוא ישב ועסק בתורה וחסידות.

ברבות הימים ירד חותנו ממעמדו הקודם, והאברך הוצרך לעסוק במסחר לצורך פרנסתו. פעם אחת נסע ליריד וקנה שם סחורה, ובחזרתו נסע דרך היער אשר על יד העיר לאדי, והימים ימי ערב חג מתן תורה. נזכר האברך שתמיד היה רגיל לשהות בזמן זה בצל הקודש של רבו הרב בעל התניא, ונצטער מאוד על מצבו עכשיו שמונע אותו מכך, עד שהחליט לעזוב את העגלה עם הסחורה ביער וללכת ברגליו ללאדי אל הרב, וכן עשה.

הגיע האברך לשם סמוך למנחה ונכנס לבית הכנסת. כשראה אותו הרב אמר לבנו שעמד על ידו "האברך הלזה נקרא בשם חסיד במסירות נפש". הבן התפלא כי ראה שהרב עדיין לא דיבר עם האברך מילה אחת. הלך הבן ושאל את האברך לפרש הדבר, ואז נודע לו דבר המסירות נפש.

אחר ימי החג נכנס האברך אל הרב והתמרמר לפניו שהמסחר טורדו מתורה ועבודה. השיבו הרב, עצתי שתשיג איזה אכסניא עם בית מזיגה בכפר. פרנסה זו אינה טורדת. זוגתך תעסוק במכירת היי"ש ואתה תוכל לעבוד את ה' כאוות נפשך. נטל החסיד את ברכת הדרך והלך לדרכו עד שבא למקום העגלה, וראה שעומדת שם עם הסחורה.

ושר אחד נסע דרך היער וראה איך שעגלה אחת טעונה בסחורה עומדת כהפקר, ואחר כך בא האברך ועלה עליה והבין שהוא בעל העגלה. בא אל האברך ושאל ממנו האין זה עזב את העגלה בלא שמירה ביער, צחק האברך ואמר לו, אדוני, הלא כבר שלושה ימים עומדת העגלה כך ואיש לא נגע בה, וסיפר לו כל המאורע.

הדבר היה לפלא בעיני השר ואמר להאברך, אני רואה בך שאתה איש כשר וישר. ובכן אציע לפניך עסק, בכפר שלי יש אכסניא ובית מזיגה ואני מוכן להשכירה לך. אמר לו האברך כי הוא איש עני ואין לו מעות כלל לקנות צרכי המזיגה. אמר לו השר אני אתן לך כסף על כל הנצרך ובמשך הזמן תשלם לי. נתרצה האיש ונסע לביתו, מכר את הסחורה, ושכר את בית המלון ונסע לכפר.

והיהודים הדרים סביבות אותו הכפר הזהירו את האברך שלא ישכור את האכסניא אף שהוא מקום פרנסה, כי בשכנות אותו בית מלון דר נכרי אחד שהוא ואשתו מכשפים גדולים, וכל מי שדר במלון זה אינו מוציא שנתו ח"ו ולכך הוא ריק. אמר להם האברך: אני איני מתיירא כלל מהמכשפים, כי רבי הקדוש ציווה לי שפרנסתי תהא מבית מלון זה. כלום יתן לי הרב פרנסה שאמות ממנה ח"ו. האברך אכן הצליח מאוד בעסק האכסניא והמזיגה ונתעשר ולאחר כמה חדשים כבר פרע להשר את כל הכסף שלוה ממנו.

כעבור חצי שנה התחיל האברך להרגיש שהוא חולה, ומיום ליום הלכה מחלתו וגברה עליו עד שכמעט ולא יכל ללכת ברגליו. מיד הבין שזהו מעשה המכשף ומיהר לנסוע אל הרב. הוא בא ללאדי בערב השבת בפרשת בלק. בליל שבת היה חלוש ביותר ולא הלך לבית הכנסת. בבוקר התחזק מעט והלך לתפילת שחרית של הרב. הרב היה נוהג לקרות בעצמו בתורה. כשהגיע לחמישי ציווה הרב שהאברך יעלה לתורה. הדבר היה לפלא בעיני הקהל כי לא היתה דרכו של הרב להורות מי יעלה לתורה, ובפרט שהרב לא ידע מבואו של האברך כי נתאחר בבואו לתפילה.

כשעלה האברך לתורה נתלהב הרב עד למאוד וקרא הקריאה בדביקות נפלאה, וכשהגיע לפסוק "כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל" החזיר ראשו לאחור, פניו נעשו כלפיד אש ועיניו בולטות, כדרכו בקודש בעת עליית נשמה, וקרא הפסוק כמה וכמה פעמים בדביקות עצומה.

האברך נסע לביתו ובדרך הרגיש שהוא בריא אולם. כשהגיע קרוב לביתו אמרו לו היהודים הדרים שם, האם שמעת מה ארע לשכניך המכשפים? באה על שניהם מיתה חטופה ברגע אחד. שאל אותם מתי היה הדבר, ואמרו לו בשבת בבוקר. אמר להם האברך, ואני הרגשתי זאת בשעה שעליתי לתורה בלאדי.

(סיפורי חסידים)